

## **ВІСНОВОК**

про наукову новизну, теоретичне та практичне значення результатів дисертації  
Штаєра Андрія Андрійовича  
на тему: «Обґрунтування  
лапароскопічної трансабдомінальної преритонеальної алопластики при  
рецидивних пахвинних грижах»  
на здобуття ступеня доктора філософії  
в галузі знань 22 Охорона здоров'я  
за спеціальністю 222 Хірургія

### **1. Виконання освітньо-наукової програми.**

Здобувачем Штаєром Андрієм Андрійовичем повністю виконано індивідуальний навчальний план відповідно до освітньо-наукової програми аспірантури НМАПО імені П. Л. Шупика, що повністю відповідає Національній рамці кваліфікацій та вимог Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у вищих навчальних закладах (наукових установах), затверженого постановою Кабінету Міністрів України від 23.03.2016 № 261.

Аспірант Штаєр Андрій Андрійович здобув поглибленні знання за спеціальністю; оволодів загальнонауковими (філософськими) компетентностями, спрямованими на формування системного наукового світогляду, професійної етики та загального культурного кругозору; набув універсальних навичок дослідника, зокрема презентації результатів власного наукового дослідження українською мовою, застосування сучасних інформаційних технологій у науковій діяльності, організації та проведення навчальних занять, управління науковими проектами та складення пропозицій щодо фінансування наукових досліджень, реєстрації прав інтелектуальної власності; здобув мовних компетентностей, достатніх для представлення та обговорення результатів своєї наукової роботи іноземною мовою (англійською) в усній та письмовій формі, а також для повного розуміння іншомовних наукових текстів з відповідної спеціальності.

### **2. Виконання індивідуального плану наукової роботи(наукова складова освітньо-наукової програми).**

Індивідуальний план наукової роботи аспіранта Штаєра Андрія Андрійовича був затверджений рішенням вченої ради НМАПО імені П. Л. Шупика 15.02. 2017 року (протокол № 2). Науковий керівник – Фелештинський Ярослав Петрович, завідуючий кафедри хірургії і проктології НМАПО імені П. Л. Шупика, доктор медичних наук, професор. Термін виконання роботи: 2016-2020 роки.

Всі розділи індивідуального плану наукової роботи аспіранта Штаєра Андрія Андрійовича виконані своєчасно в установлені терміни, що підтверджено результатами піврічної проміжної, підсумкової (річної) та заключної атестації.

Дослідження (клінічні, морфологічні) проведені своєчасно і в повному обсязі із застосуванням сучасних та інформативних методів.

### **3. Актуальність дисертації.**

Аспірантом Штаєром Андрієм Андрійовичем сумісно з науковим керівником за результатами проведеного патентного пошуку та аналізу наукової літератури в обсязі 57 патенті (22 патентів України, 22 - Російської Федерації, 7 - США, 3 - Китай, 1 - Франція, 1 - Латвія, 1 - Іран) та 42 монографії, авторефератів дисертацій, збірок наукових праць, визначено актуальність теми, яка полягала в тому, що в зв'язку з розповсюдженостю пацієнтів з пахвинними грижами, хірургічне лікування найчастіша планова операція в хірургічних стаціонарах, а одним з ускладнень герніопластики є рецидив грижі, такі хворі так само потребують повторного хірургічного лікування, що в свою чергу супроводжуються більшою частотою ускладнень і повторного рецидиву. Отже вибір оптимальної методики хірургічного лікування рецидивних пахвинних гриж потребує особливої уваги і спрямован на зменшення частоти післяопераційних ускладнень і повторного рецидиву.

На підставі визначеній актуальності було сформульовано мету, завдання та методи дослідження.

### **4. Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами.**

Дисертаційне дослідження аспіранта Штаєра Андрія Андрійовича на тему «Обґрунтування лапароскопічної трансабдомінальної преперitoneальної алопластики при рецидивних пахвинних грижах» виконано в межах НДР кафедри хірургії і проктології НМАПО імені П.Л.Шупика на тему : «Розробка нових відкритих та лапароскопічних методів хірургічного лікування захворювань передньої черевної стінки та органів черевної порожнини», державний реєстраційний номер 0115U002170, термін виконання 2015-2021 рр, власне дослідження аспіранта Штаєра А. А. стало фрагментом вказаної науково-дослідної роботи.

### **5. Наукові положення, розроблені особисто здобувачем, та їх новизна.**

Аспірантом Штаєром Андрієм Андрійовичем вперше вивчено причини рецидивів, в тому числі повторних, пахвинних гриж. Визначено, що найчастіше рецидиви виникають в строки до 12 місяців, причина рецидивів частіше пов'язана з порушенням техніки хірургічного лікування, причини повторних рецидивів часто пов'язані з неправильним вибором способу повторного хірургічного лікування рецидивних гриж.

Вперше проведено морфологічне дослідження м'язово-апоневротиних тканин пахвинної ділянки рецидивних пахвинних гриж, при використанні різних доступів повторного хірургічного лікування. Так визначено, що при відкритому передньому доступі, при рецидивах після операції Ліхтенштейна, визначають значні рубцеві зміни, атрофія тканин, порушення анатомічності структур, наявність сторонніх тіл, залишків сітчастого імплантату з хронічним запаленням. При задньому лапароскопічному доступі, при рецидивах після операції Ліхтенштейна, тканини пахвинної ділянки з незначною віковою атрофією, відносно збережені і більш придатні для надійної пластики.

Аспірантом сумісно з науковим керівником розроблено удосконалений спосіб TAPP при рецидивних пахвинних грижах. В якому запропонована більш

широка мобілізація парієтальної очеревини, для застосування при пластичі більш широкої сітки 15Х15 см, також запропонована додаткова фіксація сітки клеєм по низько-латеральному краю. Обґрунтоване використання та доведена ефективність удосконаленої методики ТАРР при рецидивних пахвинних грижах. Що в віддаленому періоді дозволило знизити частоту хронічного пахвинного болю з 7,9% до 0 і частоту повторного рецидиву з 9,8% до 2 % в порівнянні з традиційною ТАРР.

**6. Нові науково обґрунтовані теоретичні та / або експериментальні результати проведених здобувачем досліджень, що мають істотне значення для певної галузі знань та підтверджуються документами, які засвідчують проведення таких досліджень.**

Враховуючи дані дослідження причин і особливостей повторних рецидивів після застосування ТАРР аспірантом сумісно з науковим керівником розроблено удосконалений спосіб ТАРР при рецидивних пахвинних грижах, на що отримано патент на корисну модель № 129926 від 26.11.18. Сутність удосконалення полягала більш широкій мобілізації парієтальної очеревини вверх на 3-4 см, після чого застосувалась для пластики при більша за розмірами поліпропіленова сітка 15Х15 см, також запропонована додаткова фіксація сітки клеєм по низько-латеральному краю. Удосконалення традиційної ТАРР дозволило покращити віддалені результати лікування хворих з рецидивними пахвинними грижами, а саме зменшення частоти повторного рецидиву з 9,8% до 2%, зменшення хронічного пахвинного болю з 7,9% до відсутності хронічного болю ( $p<0,05$ ).

Результати дисертаційної роботи впроваджуються в клінічну практику лікування хворих з рецидивними пахвинними грижами в клініці кафедри хірургії і проктології, Інституту сімейної медицини НМАПО, хірургічного відділення клінічної лікарні №5 м. Києва та в учбовий процес кафедри хірургії і проктології. Аспірантом Штаєром Андрієм Андрійовичем отримані акти впровадження.

**7. Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації.**

В основу дослідження покладено досвід вивчення результатів хірургічного лікування 147 хворих з рецидивними пахвинними грижами, проведено аналіз лікування карт стаціонарних хворих, виконано морфологічну частину дисертаційної роботи шляхом виконання 60 біопсій у хворих при різних операційних доступах, опубліковано 7 статей у наукових фахових виданнях, оформлено 1 патент на корисну модель.

При аналізі отриманих результатів аспірантом Штаєром Андрієм Андрійовичем було застосовано засоби програмного забезпечення Microsoft Excel 2016, MedCalc. Положення, висновки дисертації науково обґрунтовані, достовірні і витікають із результатів особисто виконаного дослідження. Достовірність даних підтверджена достатнім обсягом спостережень та використанням сучасних методів статистичної обробки даних.

**8. Апробація результатів дисертації.**

Матеріали дисертаційного дослідження доповідалися та обговорювались на науковій практичній конференції НМАПО імені П.Л. Шупика "Актуальні питання абдомінальної хірургії" (Київ, 2017) присвяченій 95-річчю кафедри хірургії і проктології; науковій-практичній конференції "IV Прикарпатський хірургічний форум", (Яремче, 2018); міжнародній науково-практичній конференції "Monothematic conference on the state of art in hernia repaire under the auspices of the European hernia society" (Lviv, 2018); науковій-практичній конференції з міжнародною участю "II Буковинський хірургічний форум", (Чернівці, 2019); міжнародному медичному конгресі "41st Annual International congress of the European hernia society", (Hamburg, 2019); науково-практичній конференції НМАПО ім. П.Л. Шупика "Сучасні технології в алопластичній та лапароскопічній хірургії гриж живота" (Київ, 2019); науково-практичній конференції "І Галицький хірургічний форум", (Тернопіль, 2020).

**9. Повнота опублікування результатів дисертації, кількість наукових публікацій та конкретний особистий внесок здобувача до всіх наукових публікацій, опублікованих зі співавторами та зарахованих за темою дисертації. Список додається.**

Основні наукові результати висвітлені у публікаціях та розкривають основний зміст дисертації. За матеріалами дисертації опубліковано 7 статей (5 – у наукових фахових виданнях України, 2 - у наукових іноземних виданнях у країнах ЄС/ОЕСР), 7 тез доповідей ( в тому числі на 41st Annual International congress of the European hernia society. Hamburg, 2019). Провідний внесок за обсягом у матеріали публікацій належить аспіранту. Аспірант Штаєр Андрій Андрійович брав участь в статистичній обробці та аналізі одержаних результатів та підготовці матеріалів до друку.

**10. Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів, що виносяться на захист.**

Спільно з науковим керівником Штаєром Андрієм Андрійовичем визначена мета, завдання та дизайн наукового дослідження. Автором виконано патентний пошук, збір та опрацювання літературних джерел за темою дисертації, самостійно проводив набір клінічного матеріалу, передопераційне дообстеження хворих та підготовка їх до операції, проводив збір та аналіз даних перебігу в ранньому післяопераційному періоді та віддалені результати. Аспірант брав участь в хірургічному лікуванні пацієнтів з рецидивними пахвинними грижами, виконав аналіз та статистичну обробку отриманих результатів. Самостійно були написані всі розділи дисертації, висновки та автореферат. Аспірантом було статистично підтверджено, що завдяки використанню уdosконаленої лапароскопічної ТАРР при хірургічному лікуванні рецидивних пахвинних гриж після операції Ліхтенштейна вдалось знизити ризик виникнення пізніх ускладнень на 91% ( $p=0,009$ ), що виражається в зменшенні хронічного пахвинного болю з 7,8% при використані традиційної ТАРР, до відсутності хронічного болю, при уdosконаленій ТАРР, зменшення частоти повторного рецидиву з 7,9% до 2%. В опублікованих статтях, сумісно з керівником, проводив набір клінічного матеріалу, отримання результатів, аналіз та статистичну обробку даних та підготовку статей до друку.

**Спеціальність, якій відповідає дисертація:** дисертація Штаєра Андрія Андрійовича, «Обґрунтування лапароскопічної трансабдомінальної преперitoneальної алопластики при рецидивних пахвинних грижах» повністю відповідає паспорту спеціальності галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 14.01.03. «Хіургія».

**11. Відомості щодо проведення біоетичної експертизи дисертації** на етапі планування роботи та повторної біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики за результатами відкритого розгляду матеріалів дисертацій на засіданні Комісії з питань етики НМАПО імені П. Л. Шупика.

Аспірантом Штаєром Андрієм Андрійовичем вчасно представлені всі матеріали в комісію з питань етики НМАПО імені П. Л. Шупика з метою проведення біоетичної експертизи дисертаційного дослідження щодо відповідності дотримання принципів і норм біоетики (Протокол засідання комісії з питань етики №12 від 08.10.2020 р.). За висновком встановлено повну відповідність діючим нормам і стандартам, а також матеріалам, поданим на етапі планування роботи (Протокол засідання комісії з питань етики №2 від 10.01.2017 р.).

**12. Єдність змісту роботи, оцінка мови та стилю дисертації.**

Матеріали дисертації викладено послідовно у формально-логічний спосіб з дотриманням науково стилю викладення.

Дисертаційна робота написана українською мовою на 109 сторінках друкованого тексту, з яких 92 - основного тексту, і складається з анотації, вступу, 5 розділів власних досліджень, аналізу і узагальнення отриманих результатів, висновків, списку використаної літератури (153 джерела, з яких 21 кирилицею, 132 латиною). Робота ілюстрована 26 рисунками, містить 4 таблиці.

**13. Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної добросесності** (академічного plagiatу, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації).

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації Штаєра Андрія Андрійовича не було виявлено ознак академічного plagiatу, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації (протокол Експертної проблемної комісії за спеціальністю «Хіургія» від 06.11.2020 (протокол № 20)). Подані до захисту наукові досягнення є власним напрацюванням аспіранта Штаєра Андрія Андрійовича, всі інші цитовані наукові результати супроводжуються посиланнями на їх авторів та джерела опублікування. Робота визнається самостійною і може бути допущено до офіційного захисту.

**14. Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та відповідних компетентностей.** Відповідність дисертації вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40.

Аспірантом Штаєром Андрієм Андрійовичем здобуто необхідні теоретичні знання, уміння, навички та інші компетентності, достатні для продукування нових ідей, розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та дослідницько-інноваційної діяльності. Штаєр Андрій Андрійович оволодів методологією наукової та педагогічної діяльності, а також провів власне наукове дослідження, результати якого мають новизну, теоретичне та практичне значення.

На підставі розгляду дисертації, наукових публікацій, у яких висвітлені основні наукові результати дисертації, а також за результатами фахового семінару від 25.11.2020 (протокол №1) встановлено, що результати виконаного наукового дослідження аспіранта вирішують важливе наукове завдання - підвищують ефективність хірургічного лікування рецидивних пахвинних гриж після операції Ліхтенштейна шляхом впровадження і застосування уdosконаленої методики TAPP, а дисертація аспіранта Штаєра Андрія Андрійовича на тему «Обґрунтування лапароскопічної трансабдомінальної преперitoneальної алопластики при рецидивних пахвинних грижах» на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Хірургія повністю відповідає вимогам п. 10 Порядку проведення експерименту з присудження ступеня доктора філософії, затвердженого постановою КМУ від 06.03.2019 № 167 та Вимогам до оформлення дисертації, затвердженими наказом МОН України від 12.01.2017 № 40, та може бути представлена до захисту у спеціалізованій вченій раді.

## Рецензенти:

Професор кафедри загальної та невідкладної хірургії  
НМАПО імені П. Л. Шупика

д. мед. н. професор

О. О. Біляєва

Доцент кафедри хірургії та судинної хірургії  
НМАПО імені П. Л. Шупика

К. мед. н. доцент

В. М. Лисенко



Пономарев О.О. Білоруська  
Література

К. мед. н. доцент

Пономарев О.О. Білоруська  
Література

Члены конференции от Б.В. Торунь

Члены конференции от Б.В. Торунь

**Додаток**  
**до висновку про наукову новизну, теоретичне та практичне значення**  
**результатів дисертації Штаєра Андрія Андрійовича на тему:**  
**«Обґрунтування лапароскопічної трансабдомінальної преперitoneальної**  
**алопластики при рецидивних пахвинних грижах» на здобуття ступеня**  
**доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222**  
**Хіургія**

Список опублікованих праць за темою дисертації:

1. Фелештинський Я. П., Штаєр А. А. Причини рецидивних пахвинних гриж та хірургічна тактика лікування / Хіургія України. – 2018. - №2 (66) – С. 102-107.
2. Фелештинський Я. П., Штаєр А. А., Йосипенко М. О. Оптимізація транс абдомінальної пре перitoneальної алопластики при рецидивних пахвинних гриж після операції ліхтенштейна / Хіургія України. – 2019. - №2 (70). – С. 30-34.
3. Фелештинський Я. П., Штаєр А. А. Трансабдомінальна преперitoneальна алопластика при рецидивних пахвинних грижах після операції Ліхтенштейна / Art of Medicine. – 2018. - № 4(8). – С. 174-177.
4. Фелештинський Я. П., Штаєр А. А., Ватаманюк В. Ф., Коханевич А. В. Особливості TAPP при рецидивних пахвинних грижах після операції Ліхтенштейна / Шпитальна хіургія. – 2020. - №2(90). – С. 5-11.
5. Патент на корисну модель № 129926 (UA) Спосіб трансабдомінальної преперitoneальної алопластики при рецидивних пахвинних грижах / Фелештинський Я. П., Штаєр А. А. (Україна). – Заявл. 27.03.2018; опубл. 26.11.2018. Бюл. № 22.
6. Yaroslav Feleshtynskyi, Andrii Shtaier. An improved transabdominal preperitoneal alloplasty for recurrent inguinal hernias after Lichtenstein's surgery/ 2020), «EUREKA: Health Sciences». – 2020. - №4. – P. 77-82.
7. Feleshtynskyi Y. P., Shtaier A. A. Morphological justification of laparoscopic transabdominal preperitoneal (TAPP) operation for the inguinal hernia recurrence / Journal of Education, Health and Sport. – 2020. - № 10(9). – P. 455-463. eISSN 2391-8306. DOI <http://dx.doi.org/10.12775/JEHS.2020.10.09.054>
8. Фелештинський Я. П., Штаєр А. А. Трансабдомінальна преперitoneальна алопластика при рецидивних пахвинних грижах. – Актуальні питання абдомінальної хіургії, Київ – 2017
9. Фелештинський Я. П., Штаєр А. А Трансабдомінальна преперitoneальна алопластика при рецидивних пахвинних грижах після операції Ліхтенштейна. – IV Прикарпатський хіургічний форум, Яремче - 2018.
10. Ya. Feleshtynsky, A. Shtayer, A. Kokhanevych, V. Smishchuk Features of using laparoscopic transabdominal preperitoneal aloplasty in recurrent inguinal

hernias. – Monothematic conference on the state of art in hernia repaire under the auspices of the European hernia society, Lviv - 2018.

11. Фелештинський Я. П., Штаєр А. А., Сміщук В. В., Ватаманюк В. Ф. Обґрунтування трансабдомінальної преперitoneальної алопластики при рецидивних пахвинних грижах після операції Ліхтенштейна. – II Буковинський хірургічний форум. – Чернівці, 2019.

12. Y. Feleshtynsky, A. Shtaier, V. Smishchuk, A. Kokhanevich Optimization of TAPP in case of recurrent inguinal hernias after operations by Liechtenstein. – 41st Annual International congress of the European hernia society. – Hamburg, 2019.

13. Фелештинський Я. П., Штаєр А. А., Сміщук В. В., Ватаманюк В. Ф. ТAPP операція вибору при рецидивних пахвинних грижах після методики Ліхтенштейна. – Сучасні технології в алопластичній та лапороскопічній хірургії гриж живота. – Київ, 2019.

14. Фелештинський Я. П., Штаєр А. А., Ватаманюк В. Ф., Коханевич А. В. Особливості TAPP при рецидивних пахвинних грижах після операції Ліхтенштейна. – I Галицький хірургічний форум. – Тернопіль, 2020.